

1946 m. kovo mėn. 16 d. *M-13*

W a s h i n g t o n a s. Churchillio vakarykšte kalba nebuvo labai aštri, "kampuota", bet visiskai tvirta.

Padėtis per paskutinius 10 dienų labai pasikeitė. Įvykiai seka įvykius. Kas bus toliau, nežinia. USA ir Anglijos kariuomenės įvykdė sutartį, o SSSR padidino savo kariuomenės skaičių Persijoje ir dar didina. As vertinu SSSR ir pripažįstu, kad ji turi gauti atitinkama vieta pasaulio organizacijoj. Bet mes turime stengtis nukreipti tiranijos karda nuo pasaulio. SSSR nuostoliai siame kare didžiuliai, bet jos laimejimai - milžiniški. Vokietija ir Japonija nugautos. Paskutinioji, tiesa, beveik vienu amerikiečiu. Čia Rusija atgavo tai, ka buvo praradusi prieš 40 metų. As taip pat suprantu, kad SSSR karo dabar nenori. Persijos reikalas tures būti sprendžiamas Saugumo Taryboje. As nenoriu, kad USA ir Anglijos santykiuose būtų kokios nors prievartos ar spaudimo: jų bendradarbiavimas turi atsirasti savaime, automatiškai. Stalinas pasake, kad Anglija valdo viena partija - liberalai, o SSSR viena partija - komunistai. Reikia butinai pridėti, kad SSSR rinkimuose tik vienas sarasas ir vieni kandidatai tebuvo, butent, komunistu. Ptsdamo konferencijoj USA ir Anglija garantavo Dardanelams laisvę, o SSSR reikalavo leisti įsteigti ten jų vyraujancia tvirtovę. Tuo būdu laisvę automatiškai išhyktu, nes pilna kontrole turetų SSSR.

W s h i n g t o n a s. Byrnes pareisė, kad žinios apie SSSR kariuomenės papildymus Persijoj yra gautos iš patikimų šaltinių, dalis net gi iš USA diplomatų. Del to nėra pagrindo nei reikalo jas atšaukti. SSSR dar vis neatsako į USA notas.

T e h e r a n a s. Nauji sovietų kariuomenės daliniai su pilnų sunkiuoju apginklavimu atvyko į Kurdistano provinciją, 80 km. nuo Turkijos sienos.

M a s k v a . Aukščiausios Tarybos posėdy nagrinėjant penkmečio planą pranešta, kad Raud. Armija numatoma apginkluoti moderniausiais ginklais.

T e h e r a n a s. Persų karo min. pareisė, kad Persijos klausimas ** tikrai bus atiduotas svarstyti Saug. Tarybai. Jis spaudos konferencijoj pareisė, kad SSSR kariuomenės skaičius vien tik vasario mėn. padidėjo tris kartus. Dabar pastebimas ypac didelis judėjimas. Turkijos sienos kryptimi. Mes kariuomenę ligi paskutinio kraujo laso, pabrežė ministeris.

J a v a . Indoneziečiai puole angliu maisto kolonas. Uzmusta I7, sužeista IO5. Puolimas buvęs kaip represalija prieš Olandijos kariuomenės atvykimą į Java.

L o n d o n a s. Antradienį į Indiją išvyksta Ministerių Komisija. Jos uždavinys padėti susikurti Indijai nepriklausomybę, kaip galima greičiau. Didz. Britanija ne vienos tautos nenori valdyti ginklu. Min. pirm. Atlee pabrėžė, kad visos partijos remia šį vyriausybės žingsnį ir kad Indija pati galės pasirinkti savo busimąją valdymosi formą. Jis mano, kad ji pati savo noru paliks Didz. Britanijos tautų seimą, kas jai labai įseitū į gera.

A l a n t i c C i t y . Posėdziavo vyr. UNRRA komitetas. Prez. Trumanas atsiuntė laiską, žadėdamas visiską USA paramą.

B a d e n - F r a n c o n a s . Prancūzų zonoj dienos kalorijų skaičius sumazintas iki IOOO.

O t t a v a . Iš I3 suarestuotojų, vel 4 -iu kalte irodyta, teikus slap-
tas žinias SSSR.

A t e n a i . Graikų kairiosios partijos pasiuntė telegramas USA, Anglijos, Prancūzijos ir SSSR vyriausybėms, prašydamos sutikti, kad rinkimai būtų nukelti.

.....